

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

SOOVITUSED

EUROOPA KESKPANK

EUROOPA SÜSTEEMSETE RISKIDE NÕUKOGU SOOVITUS,

26. september 2019,

**teabe kogumise ja edastamise kohta makrotasandi usaldatavusnõuete eesmärgil muus liikmesriigis
või kolmandas riigis asuva peakontoriga krediidasutuste filiaalide kohta**

(ESRN/2019/18)

(2019/C 412/01)

EUROOPA SÜSTEEMSETE RISKIDE NÕUKOGU HALDUSNÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1092/2010, 24. november 2010, finantssüsteemi makrotasandi usaldatavusjärelvalve kohta Euroopa Liidus ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu asutamise kohta, ⁽¹⁾ eelkõige selle artikli 3 lõike 2 punkte b, d ja f ning artikleid 16 kuni 18,

võttes arvesse Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu otsust ESRN/2011/1, 20. jaanuar 2011, millega võetakse vastu Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu töökord, ⁽²⁾ eelkõige selle artikli 15 lõike 3 punkti e ning artikleid 18 kuni 20,

ning arvestades järgmist:

- (1) Makrotasandi usaldatavuspoliitika lõppeesmärk on kaasa aidata finantssüsteemi kui terviku stabiilsusele, sh selle vastupanuvõime tugevdamise ja süsteemsete riskide kuhjumise vähendamise kaudu.
- (2) Määrus (EL) nr 1092/2010 võtab arvesse, et võimalike süsteemsete riskide jälgimine ja hindamine peaks põhinema asjakohastel laiapõhjalistel makromajanduslikel ja mikrofinantsandmetel ja -näitajatel ning võimaldama Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu (ESRN) juurdepääsu kogu teabele, mis on vajalik tema makrotasandi järelevaatamise ülesannete täitmiseks, võttes samas arvesse selle teabe konfidentsiaalsuse hoidmise vajadust.
- (3) Oma ülesannete täitmiseks vajalikele andmekogumitele ja näitajatele peaksid juurdepääsu omama ka muud ametiasutused, kelle kohustuseks on makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vastuvõtmine ja/või aktiveerimine, sh ametiasutused, kes teostavad makrotasandi poliitikaotsuste jaoks vajalikku analüüsi. Teave, mis on asjaomastele asutustele kättesaadav nende territooriumil asuvate filiaalide kohta, on riigiti erinev nii ulatuse kui ka sageduse osas.

⁽¹⁾ ELT L 331, 15.12.2010, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 58, 24.2.2011, lk 4.

- (4) Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitus ESRN/2011/3 ⁽³⁾ kohaselt peavad liikmesriigid muu hulgas tagama, et makrotasandi usaldatavusjärelevalve asutustel oleks õigus taotleda ja saada õigeaegselt kogu riigisest teavet ja andmeid, mis on nende ülesannete teostamiseks asjakohased, sh teave mikrotasandi usaldatavusjärelevalve asutustelt ja väärtpapieriturgude järelevalve asutustelt, mis hõlmab põhjendatud taotluse korral ka ettevõttepõhist teavet, kui on tagatud selle piisav konfidentsiaalsus. Samas ei saanud see soovitus ette näha erinevaid institutsionaalseid korraldusi, mis on seotud liikmesriikides alates 2011. aastast rakendatud makrotasandi usaldatavuspoliitika kujundamise ja teostamisega. Seetõttu ei käsitletud see teatavaid institutsionaalseid korraldusi, mis võivad olla vajalikud makrotasandi usaldatavusjärelevalve asutustele juurdepääsu andmiseks teabele, mida peetakse vajalikuks nende ülesannete täitmiseks, kuid mis praegu puuduvad.
- (5) Praegu moodustab piiriüleste teenuste osutamine muus liikmesriigis või kolmandas riigis asuva peakontoriga krediidiasutuste filiaalide poolt finantsüsteemi olulise osas mitmes liikmesriigis. Teatavad filiaalid nendes liikmesriikides: a) on määratletud pädevaste asutuste poolt kui olulised kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL ⁽⁴⁾ artikliga 51, b) vastavad muude süsteemselt oluliste ettevõtjate kriteeriumidele kooskõlas direktiivi 2013/36/EL artikliga 131, c) täidavad kriitilisi funktsioone Euroopa finantsstabiilsuse taastamise ja kriisilahenduse raamistiku alusel, või d) tegutsevad olulise turuosaga finantsstabiilsusega seotud valdkondades (ühise nimetusega „finantsstabiilsuse seisukohalt olulised filiaalid“). Liidu õigus ei sätesta finantsstabiilsuse seisukohalt oluliste filiaalide harmoneeritud mõistet. Eeldatakse nende filiaalide kaudu osutatavate finantsteenuste kasvu tulevikus seoses Euroopa Liidu finantsloimumise jätkumisega. Igal ametiasutusel, kelle kohustuseks on makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vastuvõtmine ja/või aktiveerimine või muud finantsstabiilsusega seotud ülesanded, peab olema võimalus saada teatavat põhiteavet tema jurisdiktsioonis tegutsevate filiaalide kohta, kelle emaaettevõtjana tegutseva krediidiasutuse peakontor on muus liikmesriigis. See on vajalik, et ametiasutus saaks hinnata vähemalt seda, kas need filiaalid on finantsstabiilsuse seisukohalt olulised liikmesriigis, kus nad tegutsevad. Kui ametiasutus leiab, et see asjaolu esineb, peab tal olema võimalus saada täpsemat teavet nende filiaalide tegevuse kohta.
- (6) Krediidiasutuste filiaalid, mille peakontor asub muus liikmesriigis või kolmandas riigis, võivad olla suuruselt ja tähtsusest erinevad. Kui neid filiaale loetakse finantsstabiilsuse seisukohalt olulised riigis, kus nad tegutsevad, tuleb intensiivistada vastavate asukoha ja päritolu liikmesriikide ametiasutuste vahelist koostööd. Nendel juhtudel on vajalik teatava teabe edastamine emaaetvõtja ja kontserni kohta, mille osaks need filiaalid on, et hinnata nende filiaalide võimalikku võimendavat mõju, mis võib esineda ülemäärase krediidikasvu või kriisi olukordades. Samuti on vajalik emaaetvõtjate ja kontsernide osas edastada teavet omavahendite ja võimenduse (sh asjaomaste puhvrinõuete), rahastamis- ja likviidsusriski, äristrateegia ja teatavate finantsstabiilsuse taastamise kavade kohta, et tagatud oleks makrotasandi usaldatavuspoliitika tulemuslikkus nende filiaalide asukoha liikmesriikides.
- (7) Seetõttu peetakse vajalikuks soovitus C osutatud teabekogumi edastamist, kuna see võimaldab oma pädevust teostada ametiasutustel, kelle kohustuseks on makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vastuvõtmine ja/või aktiveerimine. Vastav teave tuleb neile ametiasutustele edastada nende põhjendatud taotluse korral teadmisisvajaduse alusel ning kehtiva liidu ja riigisisese õiguse piires. Kui neil ametiasutustel esineb vajadus saada oma ülesannete täitmiseks ja süsteemsete riskide jälgimiseks või hindamiseks või uute poliitikameetmete väljatöötamiseks lisateavet, tuleb see lisateave neile põhjendatud taotluse korral esitada.
- (8) Direktiiv 2013/36/EL, eelkõige selle artikkel 56, ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 575/2013 ⁽⁵⁾ ei välista ega piira teabevahetust pädevate asutuste ja asutuste vahel, kelle kohustuseks on liikmesriigi finantsstabiilsuse säilitamine, järelevalveülesannete täitmisel. Kuigi liidu õigus sätestab teabevahetuse raamistiku asjaomaste asutuste vahel mikrotasandi usaldatavusjärelevalve eesmärgil, puudub selline raamistik teabevahetuse jaoks makrotasandi usaldatavusjärelevalve eesmärgil.

⁽³⁾ Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu 22. detsembri 2011. aasta soovitus ESRN/2011/3 riigi ametiasutuste makrotasandi usaldatavusjärelevalve pädevuse kohta (ELT C 41, 14.2.2012, lk 1).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediidiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

- (9) Keskpannad koguvad teavet muus liikmesriigis või kolmandas riigis asuva peakontoriga krediidiastutuste filiaalide kohta. Euroopa Keskpankade Süsteemi keskpangad peaksid seda teavet asjaomastele ametiasutustele nende taotluse korral edastama teadmismajaduse korral, kuna seda saab pidada nende ülesannete täitmise tulemuslikuks lihtsustamiseks.
- (10) Toimiv korraldus, mis reguleeriks teabevahetust muus liikmesriigis või kolmandas riigis asuva peakontoriga krediidiastutuste filiaalide kohta, aitaks ametiasutustel, kelle kohustuseks on makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vastuvõtmine ja/või aktiveerimine, täita oma ülesandeid. Vastastikuse mõistmise memorandumite kasutamine tooks kaasa standardimise ja prognoositavuse ning sätestaks ühise aluse oma ülesannete täitmiseks vajaliku teabe piiritlemisel; samuti võib vastastikuse mõistmise memorandumeid pidada tulemuslikuks ja tõhusaks vahendiks teabevahetuse keskkonna loomiseks asjaomaste ametiasutuste vahel makrotasandi usaldatavusjärelvalve eesmärgil. Selles osas võiks asjaomaste ametiasutuste vahelise tiheda koostööraamistiku eeskujuks olla Põhja- ja Baltimaade makrofinantsjärelvalve koostöökoogu ⁽⁶⁾ ja äsjane koostöökokkulepe piiriülese finantsstabiilsuse tagamise kohta Põhja- ja Baltimaades ⁽⁷⁾.
- (11) Subsidiaarsuspõhimõtte kohaselt peaks liikmesriik valima asjaomase ametiasutuse, kes kogub teavet finantsstabiilsuse või makrotasandi usaldatavusjärelvalve eesmärgil.
- (12) Direktiivi 2013/36/EL artikli 40 kohaselt võivad asukoha liikmesriigi pädevad asutused nõuda krediidiastutustelt, kellel on tema territooriumil filiaale, perioodilist aruandlust nende tegevuse kohta asukoha liikmesriigis. Aruandlust võib nõuda järgmistel eesmärkidel: i) teabe ja statistika eesmärgil, ii) filiaali olulisuse määramiseks või iii) järelvalve eesmärgil, mis on asukoha pädeva asutuse kohustuseks direktiivi 2013/36/EL kohaselt. Ei ole selge, kas selle artikli alusel kogutud teavet võib kasutada ka makrotasandi usaldatavusjärelvalve eesmärgil, kuna see säte ei erista mikro- ja makrotasandi järelvalvet. Seetõttu peaks Euroopa Komisjon kaaluma läbivaatamise määruse (EL) nr 575/2013 artikli 513 alusel, kas liidu õigust tuleks läbi vaadata ja selgitada, et ka filiaalidelt kogutud teavet võib kasutada makrotasandi usaldatavusjärelvalve eesmärgil.
- (13) Kolmandas riigi asuvate peakontoritena krediidiastutuste filiaalide suhtes kohaldatakse ainult riigisisest õigust ja riigisisene õigus ei ole selles valdkonnas harmoneeritud liidu õigusega. Pärast äsjaseid muudatusi, mis tehti Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2019/878, ⁽⁸⁾ sätestab direktiivi 2013/36/EL artikkel 47, et filiaali tegevuse igakülgeks jälgimiseks vajaliku teabe miinimumkogumi koguvad riikide pädevad asutused kolmandas riigis asuva peakontoriga krediidiastutuste filiaalidelt. See teave tuleb edastada ametiasutustele, kelle kohustuseks on makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vastuvõtmine ja/või käivitamine või muud finantsstabiilsuse ülesanded, kui see on võimalik ja asjakohane. Eespool osutatud läbivaatamise määruse (EL) nr 575/2013 artikli 513 alusel, kui kaalutakse liidu õiguse läbivaatamise vajadust selleks, et selgitada kas filiaalide teavet võib koguda ka makrotasandi usaldatavusjärelvalve eesmärgil, võiks komisjon kaaluda ka sel eesmärgil teabe kogumise teostatavust kolmandas riigis asuva peakontoriga krediidiastutuste filiaalidelt.

⁽⁶⁾ *Nordic-Baltic Macroprudential Forum* (NBMF) on keskpankade presidentide ja järelvalveasutuste juhtide vaheline piirkondlik koostöökoogu. NBMF arutab sageli finantsstabiilsuse riske Põhja- ja Baltimaade piirkonnas ja konkreetsetes riikides, samuti makrotasandi usaldatavusjärelvalve meetmeid ja nende mitmepoolset ülevõtmist nende riskide käsitlemiseks ja piirkondliku koordineerimise tõhustamiseks.

⁽⁷⁾ Koostöökokkulepe piiriülese finantsstabiilsuse tagamise kohta Eesti, Islandi, Läti, Leedu, Norra, Soome, Rootsi ja Taani pädevate ministriteeriumide, keskpankade, finantsjärelvalveasutuste ja kriisilahendusastutuste vahel, 31. jaanuar 2018.

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/878, millega muudetakse direktiivi 2013/36/EL seoses vabastatud üksuste, finantsvaldusettevõtjate, segafinantsvaldusettevõtjate, tasustamise, järelvalvemeetmete ja -volituste ning kapitali säilitamise meetmetega (ELT L 150, 7.6.2019, lk 253).

- (14) Nõukogu määruse (EL) nr 1024/2013⁽⁹⁾ (edaspidi „SSMi määrus“) kohaselt on EKP pädev asutus oluliste krediitiasutuste osas ühtse järelevalvemehhanismi (SSM) raames. Seega on EKP kohustuseks järelevalve oluliste krediitiasutuste üle ja ta teeb tihedat koostööd riikide pädevate asutustega, et teostada oma ülesandeid ühiste järelevalverühmade kaudu, kuhu kuuluvad EKP ja asjaomaste riikide pädevate asutuste töötajad. See võimaldab järelevalve alla kuuluvate krediitiasutustega seotud teabe sujuvat ja kohest edastamist. Ametiasutused, kelle kohustuseks on makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vastuvõtmine ja/või käivitamine või muud finantsstabiilsuse ülesanded, võivad taotleda ja saada EKP-lt teavet, mis on saadud järelevalve teostamisel kolmandas riigis asuva peakontoriga krediitiasutuste filiaalide üle.
- (15) SSMi määruse artikli 5 lõike 2 kohaselt on EKP kohustuseks hinnata riikide ametiasutuste poolt vastu võetud makrotasandi usaldatavusjärelevalve meetmeid ja vajadusel kohaldada kapitalipuhvrite rangemaid nõudeid või rangemaid meetmeid. Selles osas hõlmab EKP ülesannete teostamiseks vajalik teave teabe muus liikmesriigis või kolmandas riigis asuva peakontoriga krediitiasutuste filiaalide kohta.
- (16) Pädevad asutused SSMis mitteosalevates liikmesriikides võivad koostööd teha ja järelevalve alla kuuluvate krediitiasutuste kohta teavet vahetada direktiivi 2013/36/EL artiklite 51 ja 116 alusel asutatud järelevalvekolleegiumides, mis on moodustatud krediitiasutuste piiriülese tegevusega seotud järelevalveülesannete koordineerimiseks.
- (17) See piiriülene teabevahetuse mehhanism keskendub mikrotasandi usaldatavusjärelevalve eesmärkidele. Seetõttu ei sätesta direktiivi 2013/36/EL artiklid 51 ja 116 ning komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2016/98⁽¹⁰⁾ (mis sätestavad järelevalvekolleegiumide töö üldtingimused) konkreetselt ametiasutuste, kelle kohustuseks on makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vastuvõtmine ja/või käivitamine või muud finantsstabiilsuse ülesanded, osalemist asjaomastes järelevalvekolleegiumides. Siiski võib päritolu liikmesriigi asjaomane pädev asutus põhimõtteliselt kutsuda muid üksusi järelevalvekolleegiumides osalema, kui muud kolleegiumi liikmed sellega nõus on. Teatav teave filiaali omava krediitiasutuse kohta, mida järelevalvekolleegiumides edastatakse, võib olla asjakohane makrotasandi usaldatavusjärelevalve eesmärgil. Selles osas soovitatakse pädevatel asutustel kutsuda asjaomaseid ametiasutusi, kelle kohustuseks on makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vastuvõtmine ja/või käivitamine või muud finantsstabiilsuse ülesanded, osalema teatavate, järelevalvekolleegiumi poolt arutatavate makrotasandi usaldatavusjärelevalve küsimuste arutamisel. Nende asjaomaste ametiasutuste selge kaasamine järelevalvekolleegiumides võimalike vaatlajatena komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2016/98 alusel võiks suurendada selle ülesande asjakohasust. Järelevalvekolleegiumide arutelusid rikastaks ka makrotasandi usaldatavusjärelevalve asutuste esindajate kutsumine järelevalvekolleegiumide koosolekutele, et teavitada liikmeid makrotasandi usaldatavusriskidest või seadusuuendustest makrotasandi usaldatavusjärelevalve valdkonnas.
- (18) Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) peaks koostöös ESRNiga koostama suunised ja jälgima teabevahetust, et tagada ühetaoline, tõhus ja tulemuslik lähenemine käesoleva soovitus eesmärgil edastatava teabe osas. EBA peaks koostama raamistiku koostöökokkulepeteks asjaomaste huvirühmadega, et saavutada asjaomastelt huvirühmadelt saadava teabe osas teatav ühetaolisus.
- (19) Käesolev soovitus ei mõjuta keskpankade rahapoliitika pädevust liidus.
- (20) ESRNi soovitused avaldatakse pärast adressaatide teavitamist ning pärast seda, kui haldusnõukogu on teavitanud Euroopa Liidu Nõukogu oma kavatsusest seda teha ja andnud nõukogule võimaluse vastata,

⁽⁹⁾ Nõukogu 15. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 1024/2013, millega antakse Euroopa Kesk pangale eriülesanded seoses krediitiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga (ELT L 287, 29.10.2013, lk 63).

⁽¹⁰⁾ Komisjoni delegeeritud 16. oktoobri 2015. aasta määrus (EL) 2016/98, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks järelevalvekolleegiumide toimimise üldtingimused (ELT L 21, 28.1.2016, lk 2).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

1. JAGU

SOOVITUSED

Soovitus A – koostöö ja teabevahetus teadmismajaduse alusel

Soovitatakse, et asjaomased ametiasutused:

- 1) edastavad teavet muus liikmesriigis või kolmandas riigis asuva peakontoriga krediitiasutuste filiaalide kohta asukoha liikmesriigis, et tõhusalt ja tulemuslikult täita oma ülesandeid seoses makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vastuvõtmise ja/või käivitamisega või et täita muid finantsstabiilsuse ülesandeid. Teabevahetus peab toimuma, kui asukoha liikmesriigi pädev asutus, kelle kohustuseks on makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vastuvõtmine ja/või käivitamine või muud finantsstabiilsuse ülesanded, esitab põhjendatud taotluse teabe saamiseks selle filiaali kohta, võttes arvesse EBA suuniseid kooskõlas soovitusega C1. Edastatav teave peab olema proportsionaalne selle filiaali osatähtsuse suhtes asukoha liikmesriigi finantsstabiilsuses;
- 2) sätestavad koostöökokkuleppe või muus vormis vabatahtliku koostöö ja teabevahetuse korra oma vahel või kolmanda riigi asjaomase asutusega, et käsitleda muus liikmesriigis või kolmandas riigis asuva peakontoriga krediitiasutuste filiaale, kui kõik teabevahetuse lihtsustamises osalevad osapooled peavad seda vajalikuks ja kohaseks.

Soovitus B – liidu õigusraamistiku muutmine

Soovitatakse, et asjaomased ametiasutused:

- 1) hindavad, kas liidu õigusaktides esineb takistusi, mistõttu makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vastuvõtmise ja/või käivitamise või muude finantsstabiilsuse ülesannete eest vastutavad ametiasutused ei saa oma ülesannete täitmiseks vajalikku teavet filiaalide kohta;
- 2) teevad ettepaneku liidu õigusaktide muutmiseks, et need takistused kõrvaldada, kui Euroopa Komisjon teeb sellest hindamisest järelduse, et takistused esinevad.

Soovitus C – teabevahetuse suunised ja selle jälgimine

Soovitatakse, et EBA:

- 1) võtab kooskõlas soovitusega A vastu suunised asjaomaste asutuste vaheliseks teabevahetuseks muus liikmesriigis asuva peakontoriga krediitiasutuste filiaalide osas, mis peaksid sätestama, et teavet tuleb edastada vähemalt teadmismajaduse ulatuses ja kehtiva liidu ja riigisiseste õigusaktide piires. Teabe loetelu peaks sisaldama vähemalt järgmiste liikide teabekirjeid:

filiaali tasandil:

- a) vara ja riskipositsioonid koos alajaotustega;
- b) vara koos alajaotustega laenuvõtjapõhiste meetmete kohta;
- c) kohustused koos alajaotustega;
- d) finantssektorisisesed riskipositsioonid;
- e) teave, mis on vajalik muude süsteemselt oluliste ettevõtjate tuvastamiseks;

kontserni emaettevõtja/emaettevõtja tasandil;

- f) omavahendid ja finantsvõimendus;
 - g) rahastamine ja likviidsus;
 - h) asjakohane teave filiaalide kohta, näiteks äristrateegia ja krediitiasutuste finantsseisundi taastamise kavade teatavad elemendid ning asjakohased järelevalvehinnangud;
- 2) jälgib regulaarselt koostöös ESRNiga asjaomaste ametiasutuste vahelist teabevahetust muus liikmesriigis või kolmandas riigis asuva peakontoriga krediitiasutuste filiaalide osas.

2. JAGU

RAKENDAMINE

1. Mõisted

Käesolevas soovitusel kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- a) „filiaal“ (*branch*) - krediidasutuse iseseisva juriidilise üksuse äritegevuse asukoht, mis otseselt teostab kõiki või osa krediidasutuse äritegevusele omaseid tehinguid;
- b) „krediidasutus“ (*credit institution*) – krediidasutus määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 1 määratletud tähenduses;
- c) „finantsstabiilsuse seisukohalt oluline filiaal“ (*branch relevant for financial stability*) – muus liikmesriigis või kolmandas riigis asuva peakontoriga krediidasutuse filiaal, mis vastab mõnele järgmisele kriteeriumile:
 - i) asukoha liikmesriigi pädev asutus on otsustanud, et filiaal määratletakse kui oluline direktiivi 2013/36/EL artikli 51 alusel;
 - ii) asukoha liikmesriigi pädev asutus on otsustanud, et filiaal vastab muude süsteemselt oluliste ettevõtjate kindlakstegemise kriteeriumidele, mis on sätestatud direktiivi 2013/36/EL artikli 131 lõikes 3, kooskõlas Euroopa Pangandusjärelevalve suunistega EBA/GL/2014/10 ⁽¹⁾;
 - iii) asukoha liikmesriigi kriisilahendusamet on otsustanud, et filiaal täidab asukoha liikmesriigis kriitilisi funktsioone Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/59/EL ⁽²⁾ artikli 2 lõike 1 punkti 35 tähenduses;
 - iv) filiaali turuosa ületab 2 % ühest riskipositsioonide liigist, mis on osutatud direktiivi 2013/36/EL ⁽³⁾ artikli 133 lõike 5 punktides a ja b.
- d) „asukoha liikmesriik“ (*host Member State*) – vastuvõttev liikmesriik määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 44 määratletud tähenduses;
- e) „päritolu liikmesriik“ (*home Member State*) – päritoluliikmesriik määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 43 määratletud tähenduses;
- f) „pädev asutus“ (*competent authority*) – avaliku sektori asutus või organ (kes peab riigi õiguse kohaselt teostama järelevalvet krediidasutuste üle, kuna ta on osa asjaomases liikmesriigis kehtivast järelevalvesüsteemist, riigisisese õiguse alusel) ja EKP (määruse (EL) nr 1024/2013 artikli 9 lõike 1 alusel);
- g) „koostöökokkulepe“ (*memorandum of understanding*) – vabatahtlik kord, mis sätestab koostööd kavandavate asjaomaste ametiasutuste omavahelise koostöö viisi ja täpsustab edastatavad andmed ja teabe kooskõlas kehtivate õigusaktidega.
- h) „asjaomane asutus“ (*relevant authority*) –
 - 1) järgmised ametiasutused, kelle kohustuseks on makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vastuvõtmine ja/või käivitamine või muud finantsstabiilsuse ülesanded, näiteks seoses põhjendava analüüsiga (mitteammendav loetelu):
 - i) määratud asutus direktiivi 2013/36/EL VII jaotise 4. peatüki või määruse (EL) nr 575/2013 artikli 458 lõike 1 kohaselt;
 - ii) EKP määruse (EL) nr 1024/2013 artikli 9 lõike 1 alusel;
 - iii) makrotasandi usaldatavusjärelevalve asutus, mille eesmärgid, korraldus, ülesanded, volitused, instrumendid, aruandlusnõuded ja muud kirjeldused on sätestatud soovitusel ESRN/2011/3;
 - 2) pädev asutus.

⁽¹⁾ Euroopa Pangandusjärelevalve 16. detsembri 2014. aasta suunised direktiivi 2013/36/EL (kapitalinõuete direktiiv) artikli 131 lõike 3 kohaldamistingimuste määramise kriteeriumide kohta seoses muude süsteemselt oluliste ettevõtjate hindamisega (EBA/GL/2014/10).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL, millega luuakse krediidasutuste ja investeerimisühingute finantsstabiilsuse taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määruseid (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 190).

⁽³⁾ Vastavalt muutmisdirektiivile (EL) 2019/878.

2. Rakendamise kriteeriumid

- 1) Käesoleva soovitusel rakendamisel kohaldatakse järgmisi kriteeriume:
 - a) kohast tähelepanu tuleb pöörata teadmismajaduse ja proportsionaalsuse põhimõttele, võttes arvesse iga soovitusel eesmärki ja sisu;
 - b) lisas sätestatud konkreetset vastavuskriteeriumid peaksid olema täidetud iga soovitusel osas.
- 2) Adressaadid peavad ESRNile ja nõukogule esitama aruande käesolevast soovitusel tulenevate meetmete võtmise kohta või esitama piisavad põhjendused nende võtmatajätmise kohta. Aruanne peab käsitlema vähemalt järgmist:
 - a) teave võetud meetmete sisu ja tähtaegade kohta;
 - b) hinnang võetud meetmete toime kohta käesoleva soovitusel eesmärki silmas pidades;
 - c) üksikasjalik põhjendus tegevusetuse või käesolevast soovitusel kõrvalekaldumise kohta, sh mistahes viivituse kohta.

3. Edasine ajakava

Adressaadid peavad ESRNile ja nõukogule esitama aruande käesolevast soovitusel tulenevate meetmete võtmise kohta või piisavad põhjendused nende võtmatajätmise kohta kooskõlas järgmiste tähtaegadega:

- 1) *Soovitus A*
 - a) asjaomased asutused peavad ESRNile ja nõukogule esitama soovitusel A rakendamise vahearuande 31. detsembriks 2020;
 - b) asjaomased asutused peavad ESRNile ja nõukogule esitama soovitusel A rakendamise lõpparuande 31. detsembriks 2024, võttes arvesse võimalikke riigisiseste ja ELi õigusaktide ning EBA suuniste muudatusi.
- 2) *Soovitus B*

Komisjon peab ESRNile ja nõukogule esitama soovitusel B rakendamise aruande 31. detsembriks 2022.
- 3) *Soovitus C*

EBA peab ESRNile ja nõukogule esitama soovitusel C rakendamise aruande 31. detsembriks 2023.

4. Jälgimine ja hindamine

- 1) ESRNi sekretariaat:
 - a) abistab adressaate, tagab aruandluse kooskõlastamise ja asjakohaste vormide koostamise ning täpsustab vajadusel meetmete võtmise korda ja tähtaegu;
 - b) kontrollib soovitusel järgimist adressaatide poolt, abistab neid vajaduse korral ning esitab haldusnõukogule juhtkomitee kaudu meetmete aruande.
- 2) Haldusnõukogu hindab adressaatide meetmeid ja põhjendusi ning võib asjakohastel juhtudel otsustada, et käesolevat soovitusel ei ole järgitud ning et adressaadi põhjendused tegevusetuse kohta ei ole piisavad.

Frankfurt Maini ääres, 26. september 2019

ESRNi sekretariaadi juhataja,
ESRNi haldusnõukogu nimel
Francesco MAZZAFERRO

LISA

SOOVITUSTE VASTAVUSKRITERIUMID**Soovitus A – koostöö ja teabevahetus teadmisyvajaduse alusel**

Soovituse A puhul on määratletud järgmised vastavuskriteeriumid.

Soovitus A1 – teabevahetuse tulemuslikkus, tõhusus ja proportsionaalsus

1. Kui ametiasutus, kelle kohustuseks on makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vastuvõtmine ja/või käivitamine või muud finantsstabiilsuse ülesanded, esitab põhjendatud taotluse, peab asjaomane asutus koguma ja edastama vähemalt järgmised asjakohased teabeliigid: kõikide filiaalide osas teabe soovitus C1 punktides a kuni e ja finantsstabiilsuse seisukohalt oluliste filiaalide osas teabe soovitus C1 punktides f kuni h.
2. Asjaomased asutused peavad teavitama ESRNi ja EBA igast probleemist, mis teabevahetuses ette tuleb.
3. Kui ametiasutus, kelle kohustuseks on makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vastuvõtmine ja/või käivitamine või muud finantsstabiilsuse ülesanded, esitab põhjendatud taotluse, peavad asjaomased asutused pärast EBA poolt soovitud C1 käsitlevate suuniste avaldamist edastama vähemalt nendes suunistes osutatud teabe.
4. Teabe edastamisel tuleb juhinduda järgmistest põhimõtetest:
 - a) teabevahetus toimub asukoha liikmesriigi ametiasutuse, kelle kohustuseks on makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vastuvõtmine ja/või käivitamine või muud finantsstabiilsuse ülesanded, põhjendatud taotluse alusel ning taotletud teave peab olema vajalik nende ülesannete täitmiseks, võttes arvesse teadmisyvajaduse põhimõtet;
 - b) edastatav teave peab olema proportsionaalne selle filiaali osatähtsuse suhtes teavet taotleva liikmesriigi finantsstabiilsuses;
 - c) ametiasutused, kelle kohustuseks on makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vastuvõtmine ja/või käivitamine või muud finantsstabiilsuse ülesanded, peavad enne muudest asjaomastelt asutustelt teabe nõudmist arvesse võtma kättesaadavat teavet;
 - d) asjaomased asutused peavad esitama taotletud teabe ilma ebakohase viivitusega;
 - e) asjaomased asutused peaksid kehtiva õigusraamistiku piires kasutama oma teabe kogumise pädevust, kui teave ei ole asjaomastelt asutustelt koheselt kättesaadav;
 - f) asjaomased asutused peaksid võimaluse korral kasutama olemasolevaid vorme;
 - g) asjaomased asutused peaksid teavet edastama kasutajasõbralikus vormis, mis võimaldab andmete edasist töötlemist;
 - h) asjaomased asutused peaksid kehtestama korra vajaduse korral konfidentsiaalse teabe edastamiseks;
 - i) vastuvõttev ametiasutus peaks tagama teabe konfidentsiaalsuse vähemalt samal tasandil, mida kohaldab teavet edastav ametiasutus.
5. Piisavalt põhjendatuks loetakse ametiasutuse, kelle kohustuseks on makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vastuvõtmine ja/või käivitamine või muud finantsstabiilsuse ülesanded, tegevusetus liikmesriikides, kus ei ole tõendeid selles liikmesriigi finantsstabiilsuse seisukohalt oluliste filiaalide olemasolu kohta või kui ametiasutused on avaldanud, et nende kasutuses on kogu teave, mis on vajalik nende ülesannete täitmiseks. Piisavalt põhjendatuks loetakse asjaomaste asutuste tegevusetus, kui asjaomase asukoha liikmesriigi ametiasutus, kelle kohustuseks on makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vastuvõtmine ja/või käivitamine või muud finantsstabiilsuse ülesanded, ei ole esitanud põhjendatud taotlust teabe saamiseks.

Soovitus A2 – koostöövormid ja teabevahetus

1. Asjaomased asutused peaksid tagama, et kõik vabatahtlikud korraldused, näiteks koostöökokkulepped, sätestavad muu hulgas teabevahetuse üldpõhimõtte kooskõlas asjaomaste asutuste vahelise koostöö põhimõtetega ja teabevahetuse taotluse standarditega kooskõlas soovitusega A1.
2. Kui asjaomased asutused esitavad tõendid vabatahtlike korralduste kohta või avaldavad, et neil on pädevus edastada teavet soovitus A1 kohaselt ilma erikorraldusteta, on asjaomased asutused soovitud A2 järginud.
3. Piisavalt põhjendatuks loetakse asjaomaste asutuste tegevusetus, kui esinevad tõendid, et nende liikmesriigis ei ole finantsstabiilsuse seisukohalt olulisi filiaale või kui ametiasutused, kelle kohustuseks on makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vastuvõtmine ja/või käivitamine või muud finantsstabiilsuse ülesanded, avaldavad, et nende kasutuses on kogu teave, mis on vajalik nende ülesannete täitmiseks, või kui põhjendatud taotlusi teabe saamiseks ei ole esitatud.

Soovitus B – liidu õigusraamistiku muutmine

Soovituse B osas määratletakse järgmised vastavuskriteeriumid.

Euroopa Komisjon peab hindama, kas liidu õigusakte tuleks muuta, et ametiasutustel, kelle kohustuseks on makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vastuvõtmine ja/või käivitamine või muud finantsstabiilsuse ülesanded, oleks oma ülesannete täitmiseks vajalik teave, mis võimaldaks vähemalt järgmist:

- 1) regulaarselt saab koguda teavet soovitus C1 osutatud ja EBA poolt sätestatud kategooriates, kui ametiasutus, kelle kohustuseks on makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vastuvõtmine ja/või käivitamine või muud finantsstabiilsuse ülesanded, esitab põhjendatud taotluse;
- 2) koguda saab lisateavet, kui ametiasutus, kelle kohustuseks on makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vastuvõtmine ja/või käivitamine või muud finantsstabiilsuse ülesanded, esitab ühekordse taotluse;
- 3) koguda ja/või edastada saab teavet kooskõlas soovitus A ning võimaluse korral asjaomastele asutustele mitte kättesaadavat teavet, eelkõige seoses direktiivi 2013/36/EL artiklitega 40, 47 ja 56 ning direktiivi 2014/59/EL artikliga 84, eelkõige teavet finantsseisundi taastamise kavade teatavate osade kohta ⁽¹⁾;
- 4) olulise filiaali mõiste direktiivi 2013/36/EL artikli 51 eesmärgil vastab kohaselt asukoha liikmesriigi finantsstabiilsuse kaalutlustele;
- 5) ametiasutused, kelle kohustuseks on makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vastuvõtmine ja/või käivitamine või muud finantsstabiilsuse ülesanded, saavad osaleda järelevalvekolleegiumides vaateajatena seoses direktiivi 2013/36/EL artiklitega 51 ja 116.

Euroopa Komisjon võiks kaaluda ka EBA poolt soovitus C1 alusel koostatud teabe loetelu lisamist komisjoni delegeeritud määrusesse (EL) 2016/98, komisjoni rakendusmäärusesse (EL) 2016/99 ⁽²⁾ ja komisjoni rakendusmäärusesse (EL) nr 680/2014 ⁽³⁾, mis tagaks, et pädevatel asutustel on juurdepääs samale teabekogumile kui ametiasutustel, kelle kohustuseks on makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vastuvõtmine ja/või käivitamine või muud finantsstabiilsuse ülesanded.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL, millega luuakse krediitiasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määruseid (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 190).

⁽²⁾ Komisjoni 16. oktoobri 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2016/99, millega kehtestatakse rakenduslikud tehnilised standardid seoses järelevalvekolleegiumide tegevuse üldtingimuste kindlaksmääramisega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2013/36/EL (ELT L 21, 28.1.2016, lk 21).

⁽³⁾ Komisjoni 16. aprilli 2014. aasta rakendusmäärus (EL) nr 680/2014, millega sätestatakse rakenduslikud tehnilised standardid seoses krediitiasutuste ja investeerimisühingute järelevalvelise aruandlusega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 575/2013 (ELT L 191, 28.6.2014, lk 1).

Soovitus C – teabevahetuse suunised ja jälgimine

Soovituse C osas määratletakse järgmised vastavuskriteeriumid.

Soovitus C1 – teabevahetuse suunised

EBA poolt koostatavad teabevahetuse suunised peaksid muu hulgas hõlmama järgmist:

- a) koostöökokkuleppe vorm, mida teabevahetuses osalevad pooled saaksid kasutada ja kohandada vastavalt poolte vajadustele;
- b) teabevahetuse tulemuslikkuse ja tõhususe täiendavad põhimõtted;
- c) teabe edastamise vormid ja teabevahetuse vormid;
- d) soovitus C1 osutatud teabe miinimumkogumi täpsustamine, sh põhjendatud taotluse korral edastamisele kuuluva teabe loetelu filiaalide osas ja edastamisele kuuluva teabe loetelu finantsstabiilsuse seisukohalt oluliste filiaalide osas.

Soovitus C2 – teabevahetuse tulemuslikkuse ja tõhususe jälgimine

1. EBA peaks jälgima asjaomaste asutuste vahelise teabevahetuse tulemuslikkust ja tõhusust koostöös ESRNiga nende asutuste poolt esitatud teabe põhjal.
 2. EBA peaks vähemalt kord aastas esitama ESRNile aruande asjaomaste asutuste vahelise teabevahetuse tulemuslikkuse ja tõhususe kohta, võttes arvesse teavet, mis on saadud asjaomastelt asutustelt soovitus A2 osas asjakohase vastavuskriteeriumi 2 järgimise tulemusel, ja ESRNilt saadud teavet; see peaks hõlmama teabetaotluste arvu ja vastamiseks kulunud aja ning teabe sõlmitud koostöökokkulepete kohta.
-